

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 22 Ocak 2024
Sayı : 353

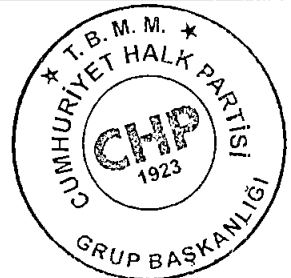
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 19.01.2024

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği , Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 23-1-2024	Esas No: 2/1942

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
23 Ocak 2024
Numara:

23 Ocak 2024

1366586

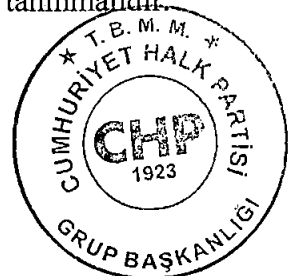
GENEL GEREKÇE

Ülkemiz sosyal bir hukuk devletidir. Sosyal devlet anlayışına göre devlet, ekonomik ve sosyal yaşama müdahale yoluyla, toplumdaki sınıf çatışmalarını yumuşatarak, ulusal bütünleşmeyi sağlamayı hedeflemelidir. Dolayısıyla sosyal devlet anlayışı çerçevesinde öncelikli olarak toplumun güçsüz kesimlerine ve elbette herkese insan onuruna yaraşır bir şekilde yaşam seviyesinin sağlanması gerekmektedir. Ayrıca Anayasamızın “Sosyal Güvenlik Hakkı” başlıklı 60. maddesi: “Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar.” hükmüne havidir. Devletimizin sosyal güvenliği sağlayacak tedbirleri alma yükümlülüğü Anayasamızdan kaynaklanan bir yükümlülüktür.

Anayasanın 10. Maddesi açık bir biçimde “Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.” demek suretiyle, kadınlara yönelik pozitif ayrımcılığın eşitlik ilkesine aykırı kabul edilmeyeceğini hüküm altına almıştır. Zira, Ülke ve dünya çapında yaşanan tüm gelişmelere rağmen, kadınların içerisinde bulunduğu fırsat eşitsizliği, 21. yüzyıl dünyasının en önemli sorunları arasında yer almaktadır. Kadınlar; psikolojik ve fiziksel şiddete maruz kalmakta, iş hayatında belirgin bir ayrımcılığa uğramakta, sosyoekonomik sebeplerle çalışma hayatına katılamamakta ve birçok sosyal ortamdan uzak tutulmaktadır.

Çalışma hayatına katılım, eğitim, sosyal yaşama dahil olma açısından incelendiğinde bölgesel farklılıkların çok yoğun şekilde yaşandığı, bu alanlarda yerel politikalar üretmekte zayıf kaldığı görülmektedir. Örneğin, 2022 yılı Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre Türkiye genelinde okuma yazma bilenler cinsiyete göre incelendiğinde, 6 yaş ve üzeri nüfus içinde yer alan kadınların okuma oranı yüzde 95.9 olurken, erkeklerde bu oran yüzde 99.3 olarak saptanmıştır. Tüm olumlu istatistiki verilerde kadınların yüzdesel olarak erkeklerden daha geride olması, sunulan fırsat eşitsizliğinden kaynaklanmakta olup bu noktada kadınların ileri yaşamının güvenceye alınması amacıyla sosyal güvenlik anlamında birtakım düzenlemeler yapılmalıdır.

Çalışma hayatına katılamayan ev kadınları, çoğunlukla çocuklarının bakımını üstlenmesi sebebiyle çalışma hayatından mahrum kalmaktadır. Toplumsal gerçeklerin farkına vararak bu durumların meydana getirdiği olumsuz etkilerin en aza indirilmesi hususunda birtakım düzenlemeler yapılması gerekmektedir. Bu itibarla, çeşitli sebeplerle iş hayatına katılamayan ev kadınlarının ileri yaşamlarının güvence altına alınmasının devletin bir görevi olduğu kabul edilmeli ve evlilikte 25 yılı dolduran ev kadınlarına emeklilik hakkı tanınmalıdır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 – Madde ile çeşitli sebepler dolayısıyla çalışma hayatına katılamayan ev kadınlarına, emeklilik primlerinin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca ödenmesi yoluyla ve evlilikte yirmi beşinci yılını doldurmaları kaydıyla emeklilik hakkı tanınması amaçlanmaktadır.

MADDE 2 - Yürürlük maddesidir.

MADDE 3 - Yürütme maddesidir.

SOSYAL SİĞORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİĞORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 24- Bu Kanun kapsamında sigortalı sayılmayı gerektirecek bir çalışması bulunmayan ve herhangi bir geliri olmayan ev kadınları, bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar. Bu kişilerin sigorta primleri Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından ödenir ve evlilikte 25 yılı tamamlamaları ile yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanırlar. Bunların ödeyeceği sigorta primleri bu kanunun 81. maddesinde göre ödenecek olan asgari kazanç tutarı üzerinden hesaplanır.

Yukarıda tanımlanan sigortalıların uzun vadeli sigorta kolları açısından sigortalılık başlangıç tarihi, evlenme tarihini takip eden aybaşından itibaren başlar. Bu kişiler adına bu kanunun yürürlük tarihinden önceki dönemler için tahakkuk eden primler, herhangi bir ferî alacak hakkı doğurmaksızın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca Kuruma ödenir. Bu çerçevede primleri ödenen süreler, sigortalılık süresi olarak değerlendirilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Sosyal Güvenlik Kurumu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının görüşleri de alınmak suretiyle Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

